

Dijkversterking Irenesluis - Culemborgse Veer

**STERKE
LEKDIJK**

Het dijkversterkingstraject Irenesluis - Culemborgse Veer heeft een totale lengte van 10 km en ligt in een landelijk gebied. Naast maatregelen om de dijk te versterken, kijken we ook naar mogelijkheden om wensen uit de omgeving mee te nemen. Bijvoorbeeld verbeteringen op het gebied van recreatie en natuur.

We zitten in de afrondende fase van het ontwerp, vragen de vergunningen aan en bereiden de realisatie voor. In 2028 verwachten we te beginnen met de uitvoering van de werkzaamheden.

Voorwoord

Het einde van de planuitwerkingsfase komt in zicht. Binnenkort starten we met de vergunningenprocedure.

Dan leggen we het ontwerp projectbesluit en de bijbehorende milieueffectrapportage ter inzage. Dit is de hoofdvergunning van de dijkversterking. In deze nieuwsbrief kunt u lezen wat de terinzagelegging van het ontwerp projectbesluit inhoudt en waarom dit een belangrijke mijlpaal is. Dit is namelijk een belangrijk moment voor het projectteam en ook voor u als betrokkenen. Dit is het moment waarop u kunt reageren op de ontwerpplannen voor de dijkversterking.

Verder kijken we terug naar wat we de afgelopen periode hebben gedaan en leest u over de geschiedenis van de dijkbewaking.

Ik nodig u van harte uit om de inloopbijeenkomst rondom het officiële moment van de terinzagelegging bij te wonen. Tijdens deze avond leggen we uit wat het betekent en wat het ontwerp projectbesluit inhoudt. Daarnaast praten we u bij over andere relevante onderwerpen zoals de planning. De avond zal plaatsvinden op woensdag 3 juni 2026.

Ik hoop u te ontmoeten tijdens de inloopbijeenkomst. Heeft u eerder vragen, bel of mail gerust!

Jan-Willem Vrolijk
Omgevingsmanager
Irenesluis - Culemborgse Veer
icu@hdr.nl
06-1506 8498

Wat is er gebeurd?

In het kort kunt u hier lezen wat er de komende tijd nog meer gaat gebeuren. Check [onze website](#) voor [het hele artikel](#).

Vorbereidingen terinzagelegging

De afgelopen maanden hebben we gewerkt aan alle documenten voor de terinzagelegging. Hiervoor moest veel afgestemd worden binnen het projectteam en met onze samenwerkingspartners zoals de provincie, Rijkswaterstaat en de gemeenten Houten en Wijk bij Duurstede.

Grondverwerving

Om de dijkversterking te kunnen

realiseren is grond nodig. We hebben in de afgelopen periode daarom met veel grondeigenaren langs de dijk keukentafelgesprekken gevoerd

Groot onderhoud aan de dijk

Ook op plekken waar de dijk voldoet aan de veiligheidsnormen kunnen werkzaamheden uitgevoerd worden, namelijk vanuit het groot onderhoud en de beheeropgave. Ook voor deze gronden gaat het waterschap in gesprek over aankoop op vrijwillige basis.

Onderzoek

We hebben onderzoek uitgevoerd om informatie te verkrijgen of

en welk puin er in de berm naast de dijkweg aanwezig is. Hiermee kunnen we bepalen wat we met de grond moeten doen tijdens de uitvoering. Soms kan de grond weer toegepast worden, maar bij vervuilde grond moet deze worden afgevoerd.

Uitvoeringsplan

We hebben de hoofdlijnen voor de uitvoeringactiviteiten in beeld gebracht. Het gaat bijvoorbeeld om routes voor het bouwverkeer en inzet van opslag -en werkterreinen. De belangrijkste informatie daarover kunt u terugvinden in het ontwerp projectbesluit.

Ontwerp projectbesluit en het proces

Ontwerp projectbesluit, milieueffectrapportage en hoofdvergunningen ter inzage

Circa 2,5 km van de Lekdijk tussen de Irenesluis en de Culemborgse Veer moet worden versterkt om aan de veiligheidsnormen te voldoen. In het projectbesluit staat wat we gaan doen en hoe iedereen het plan kan bekijken en erop reageren.

Waar kunt u het ontwerp projectbesluit inzien?

Van 28 mei 2026 tot en met 9 juli 2026 kunt u het ontwerp projectbesluit en het milieueffectrapport (MER) digitaal inzien op de [projectpagina](#). Wilt u de stukken liever op papier inzien? Dat kan door een e-mail te sturen naar ICU@hdsr.nl onder vermelding van

'afspraak terinzagelegging Irenesluis - Culemborgse Veer'.

Hoe dient u een zienswijze in?

Als u het niet eens bent met (een onderdeel van) het ontwerp projectbesluit of het MER, dan kunt u dat kenbaar maken via een zienswijze tijdens de terinzagelegging. In de bekendmaking die vanaf 28 mei op de website staat kunt u lezen hoe u een zienswijze kunt indienen.

Bezoek de inloophbijeenkomst

Wij verwelkomen u graag op woensdag 3 juni 2026 in Sociaal Cultureel centrum 'De Wiese' in Schalkwijk, tussen 19.30 – 21.30 uur. Hier kunt u bij het projectteam terecht met uw vragen over het ontwerp projectbesluit en de

verdere procedure. Graag vernemen wij of u aanwezig bent bij de inloopavonden. Meldt u zich hier, uiterlijk op maandag 1 juni aan via de [aanmeldknop](#):

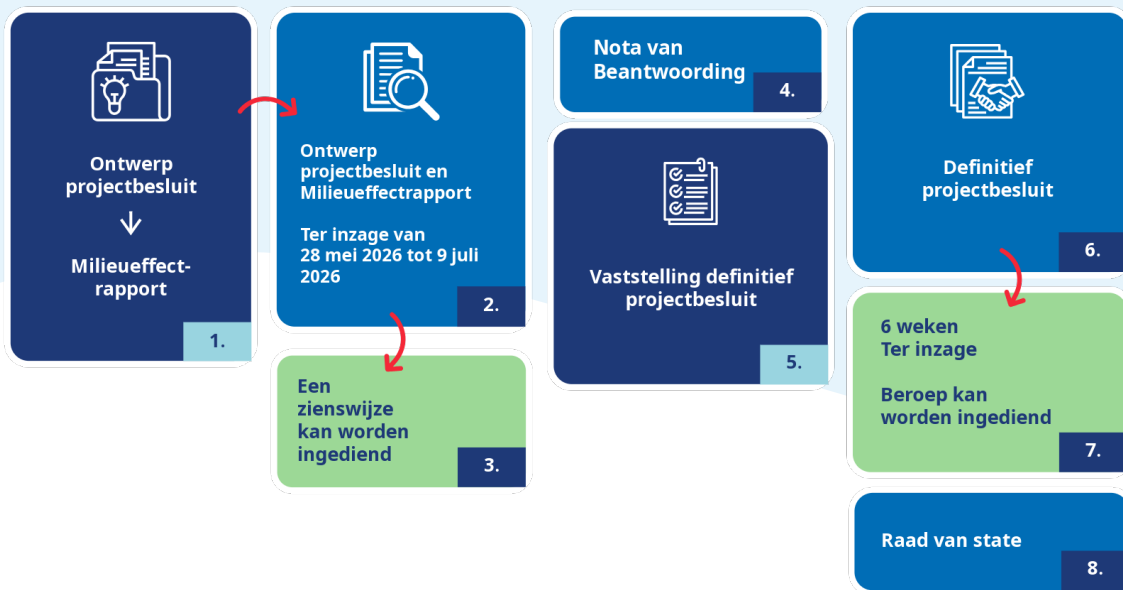
[Aanmelden](#)

Wat gebeurt er daarna?

Uw zienswijze wordt zorgvuldig bekeken en kan leiden tot aanpassingen in het definitief projectbesluit. Alle binnengekomen reacties worden verwerkt in een Nota van Beantwoording. Iedereen die een zienswijze heeft ingediend, wordt via deze nota geïnformeerd hoe hiermee is omgegaan. Hierna wordt het definitieve projectbesluit opgesteld.

Wat: Inloophbijeenkomst woensdag 3 juni 2026
Waar: Sociaal Cultureel Centrum 'De Wiese',
De Wiese 2, 3998 MD Schalkwijk
Tijd: 19.30 – 21.30 uur
Aanmelden: Meld u aan via de [aanmeldlink](#)

Proces terinzagelegging

Geschiedenis van het dijkbeheer

Al meer dan zeven eeuwen zorgen we voor dijken. Goed onderhoud en hulp bij noodsituaties waren toen al belangrijk, net als nu. Iedere eigenaar van een boerderij of een stuk land (een 'ingelande) moest ook meewerken aan het onderhoud van de dijk. De dijkbewaking werd gedaan door een groep mannen (dijkleger) van leeftijd 18 tot 65 jaar die konden helpen bij nood.

Verhoefslagpalen

Bewoners aan de dijk kregen een dijkvak toegewezen dat zij moesten onderhouden. Dit werd aangegeven door zogenaamde 'verhoefslagpalen'. Tussen Nieuwegein en Schoonhoven staan nog ruim 150 verhoefslagpalen op de Lekdijk. In de binnenstad van Wijk bij Duurstede zijn er echter meer dan honderd hergebruikt als anti-parkeerpaaltje. Deze palen staan allemaal op onze [digitale watererfgoedkaart](#).

Afbeelding 1: verhoefslagpaal

"Peil klokslag"

Als het water steeg tot 1,85 el onder de bovenkant van de dijk of als er ijs ging kruien, moest de schout (de lokale bestuurder) met zijn dijkleger de dijk bewaken. Dit heette peil klokslag: als dit waterpeil werd bereikt, luidde de klok en moest het dijkleger in actie komen.

Zij verzamelden zich in één van de wacht- of waakhuisen langs de Lekdijk. Deze zijn nog steeds te herkennen aan een genummerde stenen paal boven aan de dijk.

Afbeelding 2: wachthuis

De mannen liepen patrouilles langs de dijk om de toestand van de dijk, het waterpeil, de golfslag en het ijs te controleren. Als het gevaar groter werd, werden ook de 'achterlanders' opgeroepen om noodwerk aan de dijk te doen.

Dijkmagazijn en Dijkhuis

Materialen voor het dijkleger, zoals schoppen, kruiwagens en lantaarns werden in dijkmagazijnen bewaard. Deze worden nu niet meer als opslag gebruikt. Dijkmagazijn de Heul in Schalkwijk is nu een museum over de geschiedenis van Schalkwijk en Tull en 't Waal. Voor meer informatie, zie [de website Museum Dijkmagazijn de Heul](#).

Afbeelding 3: dijkmagazijn en Dijkhuis de Heul

Dijkbewaking nu

In 1986 is door een wijziging van de Waterschapswet de verplichting om deel te nemen aan het dijkleger afgeschaft. Sindsdien voeren medewerkers van de waterschappen deze taak uit, samen met onder andere veiligheidsregio's, Defensie, Rijkswaterstaat en het Rode kruis.

Werk aan natuur en waterkwaliteit in de uiterwaarden

Terwijl HDSR de Lekdijk versterkt, werken de provincie Utrecht, Rijkswaterstaat en Staatsbosbeheer aan plannen om de natuur én waterkwaliteit in de uiterwaarden van de Lek en Nederrijn te verbeteren.

Kijk voor meer informatie over het project en de deelprojecten op: www.provincie-utrecht.nl/uiterwaardennederrijnlekk.

Blijf op de hoogte

Wilt u op de hoogte blijven van de natuurontwikkeling in de uiterwaarden? Meld u dan aan voor de nieuwsbrief via: provutr.nl/uiter.

Een historische dag, een historische dijk

Ik schrijf dit nawoord op 5 mei, bevrijdingsdag. Een dag waarop we onze vrijheid vieren en terugkijken op de geschiedenis van ons land. Ook onze dijken zijn nauw verbonden met de historie van Nederland, de strijd tegen het water heeft ons landschap en onze cultuur bepaald. De geschiedenis is ook op en rond de dijk zichtbaar, voor wie er oog voor heeft, zoals de wielen langs de dijk die getuigen van eerdere dijkdoorbraken. Onlangs werd er in de Lunenburgerwaard, op het aangrenzende dijktraject tussen Wijk bij Duurstede en Amerongen restanten van een boerderij uit de ijzertijd opgegraven. Ook dat hoort bij zo'n dijkversterkingsproject. Heel bijzonder. Kent u ook mooie verhalen of herinneringen die te maken hebben met de dijk? We horen ze graag, want al die geschiedenis en persoonlijke verhalen geven het landschap en ons werk kleur.

Els Otterman
Hoogheemraad

Tot ziens, op of bij de dijk!

Onze partners:

Hoogwaterbeschermingsprogramma

Deelproject Irenesluis - Culemborgse Veer valt onder het project Sterke Lekdijk, dat deel uitmaakt van het Hoogwaterbeschermingsprogramma. Dat is een landelijke aanpak om dijken in heel Nederland veilig te houden en de waterveiligheid van ons land te waarborgen voor nu en in de toekomst.

Blijf up-to-date!

Ontvang het laatste nieuws over Irenesluis - Culemborgse Veer. Meld u aan voor onze digitale nieuwsbrief via de website.

Uitschrijven?

kan via de website!

Contact & informatie

Meer weten over het project Irenesluis - Culemborgse Veer
Kijk op: www.hdsr.nl/sterkelekdijk/ICU

Heeft u vragen?

Mail ons via ICU@hdsr.nl
of neem contact op met omgevingsmanager Jan Willem Vrolijk via 06 150 684 98.